

SRO Kennemerland B.V.

Financieel jaarverslag 2016

INHOUDSOPGAVE

Pagina

FINANCIEEL VERSLAG

1	Bericht van de Raad van Commissarissen aan de aandeelhouders	2
2	Bestuursverslag	6

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2016	11
2	Winst-en-verliesrekening over 2016	12
3	Kasstroomoverzicht 2016	13
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	14
5	Toelichting op de balans per 31 december 2016	19
6	Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2016	24
7	Overige toelichting	25

OVERIGE GEGEVENS

1	Statutaire regeling winstbestemming	27
2	Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2015	27
3	Voorstel bestemming resultaat 2016	27
4	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	28

FINANCIEEL VERSLAG

1 BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN AAN DE AANDEELHOUDERS

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 20 van de statuten bieden wij u het verslag over 2016 aan, zoals dit door de directie is opgemaakt en door BDO Accountants is onderzocht. De verklaring van de accountant is bij dit verslag gevoegd.

De Raad van Commissarissen heeft in het boekjaar veelvuldig vergaderd waarvan vijf maal een reguliere vergadering betrof. De Raad van Commissarissen heeft in haar vergaderingen aandacht besteed aan jaarlijks terugkerende onderwerpen, zoals de jaarrekening, de begroting, de periodieke financiële verslagen en het voorbereiden van de twee Algemene vergaderingen van de Aandeelhouders. In een aantal vergaderingen is aandacht besteed aan de werkconferentie die met de beide aandeelhoudende gemeenten is gehouden in oktober 2016. De stand van zaken ten aanzien van het Verbeterplan en de wijze waarop invulling gegeven kan worden aan de noodzakelijke groei van SRO, waren terugkerende onderwerpen en vormden een rode draad in de bijeenkomsten van de Raad van Commissarissen. De relatie met de beide aandeelhoudende gemeenten is in 2016 intensief besproken.

Het evalueren van de eigen werkwijze en het vaststellen van verbeterpunten is jaarlijks een terugkerend onderwerp.

De leden van de Raad hebben in 2016 een vervolg gegeven aan het brengen van een bezoek aan lopende projecten om zo een beter beeld te krijgen van de uitvoerende taken van SRO. In 2016 betrof dit een bezoek aan de gemeente Haarlem en de gemeente Zandvoort. Onder andere het Boerhaavebad en het Kennemer sportcentrum zijn bezocht. Hierbij is aandacht besteed aan duurzaamheid. Ook heeft de RvC in 2016 meerdere malen overleg gehad met de Ondernemingsraad.

Na het vertrek van de heer Schuil is de heer Trip in mei benoemd tot commissaris van de NV SRO.

Het vertrek van de heer Schuil en de benoeming van de heer Trip tot commissaris hebben geleid tot een gewijzigde samenstelling van de auditcommissie en de remuneratiecommissie. In december 2016 heeft de RvC, na het vertrek van de heer de Boer, de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgesteld mw. van Vilsteren en de heer Bloemsma te benoemen tot bestuurder van de NV SRO. Hiermee werd invulling gegeven aan de gewenste vernieuwing en continuïteit in aansturing van de organisatie.

Strategie en Verbeterplan

Het jaar 2016 heeft voor een belangrijk deel in het teken gestaan van het verder professionaliseren van de organisatie door uitvoering te geven aan het eind 2015 vastgestelde Verbeterplan. Het goed organiseren en uitvoeren van de vastgoedtaken en een betere afstemming met de opdrachtgevers stonden hierin centraal. Met de aandeelhouders is regelmatig overleg gevoerd over de voortgang van het Verbeterplan. In elke vergadering van de Raad van Commissarissen is hier aandacht aan besteed. Gedurende het jaar is ook vorm gegeven aan een nieuwe strategie, waarin prestatieverbetering, kostenbeheersing en omzetgroei moeten zorgen voor continuïteit. De meerjarenraming laat zien dat groei van het takenpakket noodzakelijk is, gelet op de medio 2018 wegvallende opdrachten en de (mede daardoor) teruglopende resultaten. Ook de kwaliteit van te leveren diensten komt daardoor onder druk.

Eind 2016 is een nieuw strategisch beleidsplan vastgesteld waarin staat dat SRO voor de komende periode de uitvoering van de kerntaken zal gaan optimaliseren en gericht nieuwe opdrachten wil verwerven om daarmee de (financiële) druk op het rendement te verminderen.

Verbeterplan

Als resultaat van de werkconferentie van september is er een Verbeterplan opgesteld, in nauw overleg met de beide aandeelhoudende gemeenten. Input voor het Verbeterplan waren onder andere de resultaten van een onderzoek naar de tevredenheid van gemeentelijke opdrachtgevers en de resultaten van de werkconferentie. Dit Verbeterplan is in de aandeelhoudersvergadering van december 2015 vastgesteld. Daarbij is met name ook gesproken over het op peil houden van de rentabiliteit van SRO.

Auditcommissie

In 2016 bestond de auditcommissie uit de heer Sirre en mevrouw Olfers. Mw. Olfers is in 2016 opgevolgd door de heer Trip. De auditcommissie adviseert gevraagd en ongevraagd de Raad van Commissarissen over de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beheer en beleid van SRO en de aan SRO gelieerde dochtermaatschappijen.

De auditcommissie beoordeelt het functioneren van het interne systeem van planning en control inclusief de opzet en effectiviteit van de interne verantwoording binnen de organisatie, beoordeelt de concept (meerjaren)begroting, adviseert over de benoeming van de externe accountant, beoordeelt de conceptjaarrekening, beoordeelt de tussentijdse financiële rapportages, beoordeelt de risico's en de effectiviteit van het uitgevoerde treasurybeleid en voert op verzoek van de Raad van Commissarissen andere toezichthoudende werkzaamheden uit. In 2016 heeft de auditcommissie vijf maal vergaderd, voorafgaand aan de reguliere RvC vergaderingen.

De auditcommissie heeft vooral gesproken over de financiële rapportages, het ziekteverzuim, de verplichting van de vennootschapsbelasting, kostentransparantie. Bij de financiële rapportages blijft het verbeteren van de prognoses een belangrijk onderwerp.

Remuneratiecommissie

In 2016 bestond de remuneratiecommissie, na het afscheid van de heer Schuil in mei, uit mw. Olfers en de heer Fledderus.

De remuneratiecommissie overlegt met de directeur over de arbeidsvoorwaarden, dit alles binnen het door de algemene vergadering van aandeelhouders voor de directeur vastgestelde beloningsbeleid.

De remuneratiecommissie heeft verder de taak tot het doen van voorstellen tot aanpassing van het beleid op het gebied van de beloning van de raad van commissarissen. De remuneratiecommissie ziet toe op de naleving van de statuten van de NV SRO, de corporate governance code, het integriteitsbeleid en het directiestatuut. In 2016 heeft de remuneratiecommissie meerdere gesprekken gevoerd met de directeur SRO. De remuneratiecommissie heeft dit jaar meermaals gesproken met de OR waaronder tijdens de reguliere overlegvergadering.

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

Er zijn 2 algemene vergaderingen van aandeelhouders geweest. In 2016 is onder meer gesproken over de voortgang van het Verbeterplan, de nieuwe strategie en de werkconferentie, gehouden in oktober. De jaarrekening 2015, de begroting 2017 en het strategisch beleidsplan zijn vastgesteld.

Financieel

Het jaar 2016 was een jaar waarin de gemeenten, onze belangrijkste opdrachtgevers, langzaam de gevolgen van de recessie achter zich laten. SRO is er opnieuw in geslaagd een financieel goed resultaat te boeken. Het resultaat 2016 bedraagt € 3.645 voor vennootschapsbelasting.

Samenstelling

In de Raad van Commissarissen hadden eind 2016 zitting:

- 1 De heer mr. drs. T. Fledderus, voorzitter;
- 1 De heer M. Divendal;
- 1 De heer J. Schuil; op 12 mei 2016 opgevolgd door de heer P. Trip
- 1 De heer P. Trip, vanaf 12 mei 2016
- 1 De heer ir. R.J. Sirre;
- 1 Mevrouw M. Olfers

Commissaris	Benoemd	Herbenoemd	Uiterlijk jaar van aftreding
M. Olfers	13-12-2013	-	2025
R.J. Sirre	01-10-2005	13-12-2013	2017
P. Trip	12-05-2016	-	2028
M. Divendal	16-12-2010	17-12-2014	2022
T. Fledderus	19-01-2011	17-12-2014	2023

Wij adviseren u om de jaarrekening vast te stellen. Wij stellen u bovendien voor in te stemmen met de voorgestelde winstbestemming, welke nog niet in de jaarrekening is verwerkt. Volgens dit voorstel wordt het resultaat over 2016 ad € 85.220 toegevoegd aan de overige reserves.

Daarnaast vragen wij u de directie decharge te verlenen voor het gevoerde beheer en de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht over het jaar 2016.

Amersfoort, 7 april 2017

De Raad van Commissarissen van de NV SRO

Mr. Drs. T. Fledderus
(voorzitter)

Ir. R.J. Sirre

Prof. mr. M. Olfers

drs. F.P.Trip MRE

M. Divendal

2 BESTUURSVERSLAG

Algemeen

SRO heeft in 2016 veel aandacht besteed aan het uitvoeren van een structurele verbetering van de bedrijfsvoering van SRO. Hierbij is vooral aandacht besteed aan het verbeteren van de dienstverlening. De doorgevoerde bezuinigingen zorgen voor een financieel kwetsbare exploitatie. De orderportefeuille op het gebied van onderhoud en investeringsprojecten is naar verhouding groot. Mutaties daarin zijn van directe invloed op het resultaat en hebben een negatief effect op de financiële resultaten. Forse bezuinigingen op de regio overhead hebben als effect gehad dat het resultaat net positief was.

Exploitatie

Binnensport

De sporthallen in Haarlem hebben in 2016 een goede bezetting gekend. In zowel de Spaarnehall als de Beijneshall is de bezetting toegenomen ten opzichte van 2015.

In de sporthallen in Haarlem is in de afgelopen jaren geïnvesteerd in het onderhoud. Dat betekent onder andere dat er nu in alle hallen een goede vloer ligt met ruime gebruiksmogelijkheden.

Het gebruik van de gymzalen in Haarlem is in 2016 redelijk gelijk gebleven aan het jaar ervoor. Er is een tweetal gymzalen bij gekomen maar deze dienen nog opgenomen te worden in de opdracht aan SRO. In afwachting hiervan zijn we wel vast in 2016 gestart met de verhuur van de accommodaties.

In het Kennemer Sportcenter is in 2016 fors geïnvesteerd in duurzaamheid. Het dak is belegd met zonnepanelen en de installaties zijn waar nodig aangepast.

Zelfbeheer is ook in de regio Kennemerland een belangrijk thema. Voor de komende jaren gaan we kijken of en op wat voor manier we nog meer kunnen samenwerken met de huidige gebruikers in het gebruik en beheer van de overige binnensportaccommodaties. Het afgelopen jaar hebben we in de Spaarnehall veel samengewerkt met de sportschool die daar gehuisvest is. Zij bieden de jongeren uit Schalkwijk een programma met sportactiviteiten.

Het resultaat van de binnensport (sporthallen en gymzalen) is in 2016 aanzienlijk hoger dan in 2015. Waar we in 2015 op een resultaat van €72K uit zijn gekomen is dat in 2016 €306K. Wij hebben nog meer ingezet op flexibel beheer. Dus daar waar activiteiten zijn daar dient SRO te zijn. Hierdoor kunnen we met minder mensen hetzelfde leveren. Voor de kosten van energie hebben we dit jaar niet meer gewerkt met stelposten maar cijfers gebaseerd op daadwerkelijke afrekening. Vervolgens zijn er meer inkomsten gemaakt op het gebied van onderwijs en verenigingen. Ook hier zoeken we naar een optimalisatie van gebruik van de hallen. Deze optimalisatie zal in 2017 niet ophouden en we denken dat er nog steeds meer mogelijkheden zijn in het vullen van de hallen en zalen.

Tevens hebben we in 2016 de gymzalen opgesplitst in respectievelijk zalen waar we verantwoordelijk zijn voor de volledige exploitatie en gymzalen waar we alleen administratief beheren. Dit is nodig om de verschillende geldstromen goede te kunnen beheren en zo de

Zwembaden

In 2015 zijn we in de Haarlemse zwembaden gestart met een verbeterplan gericht op verzakelijken en vernieuwen van bestaande bedrijfsvoering binnen de vastgestelde afspraken met opdrachtgever. Dat plan is in 2016 verder uitgewerkt. Op alle onderdelen hebben we meer resultaat ten opzichte van 2015 als gevolg van een strakkere sturing op de cijfers en op een optimale bezetting van beschikbare ruimte.

Bij het Boerhaavebad is de bouw voltooid en is er een overzichtelijk geheel ontstaan met relatief voldoende parkeerplaatsen.

De Houtvaart heeft een goed jaar gehad wat betreft de bezoekers aantallen. Ondanks de slechte start van de zomer zijn we er in geslaagd om 13.000 bezoekers meer te krijgen dan het jaar ervoor. Samen met de Vrienden van de Houtvaart hebben we op een goede wijze invulling gegeven aan de BHV verplichting, aangezien dit bij de Vrienden van de Houtvaart onvoldoende geborgd kon worden.

Buitensport

De Haarlemse buitensport accommodaties zijn in het algemeen naar tevredenheid van de gebruikers onderhouden. Nieuw is hier een samenwerking met Agros. Agros bemiddelt en begeleidt kandidaten met of zonder arbeidsbeperking in opdracht van werkgevers, gemeenten en UWV. Met behulp van Agros zetten we mensen in op niet specialistische werkzaamheden. Dit zorgt er voor dat SRO zich volledig in kan zetten op de kwaliteitsverbetering van de velden. Deze samenwerking gaat naar tevredenheid van beide partijen en zal in 2017 doorgaan.

Verder zijn er in 2016 in met name Amersfoort en Haarlem weer de nodige voorzieningen gerenoveerd of nieuw aangelegd. Het betreft veelal kunstgrasvelden. Eind 2016 is er een discussie ontstaan over het gebruik van rubbergranulaat op de kunstgras voetbalvelden. Gebruikers en gemeenten zijn steeds geïnformeerd over de stand van zaken.

Vastgoed

In 2016 zijn de voorbereidingen gestart voor de renovatie van het Boerhaavebad in 2017. Tevens is in 2016 het Kennemersportcentrum verder verduurzaamd. Zo zijn hier in 2016 zonnepanelen, een pellet kachel en diverse installaties aangepast aan duurzaamheid. Tevens zijn in 2016 de gesprekken gestart om nieuwe afspraken te maken voor het per 2018 te verlengen contract tussen SRO en de gemeente.

De cijfers

Bezoekersaantallen zwembaden per locatie

	2014		2015		2016	
Boerhaavebad	210.000	47%	229.684	46%	231.534	48%
Planeet	193.000	43%	216.689	44%	184.579	38%
Houtvaart	42.000	9%	50.232	10%	63.621	13%
	445.000	100%	496.605	100%	479.734	100%

Bezoekersaantallen zwembaden per groep

	2014		2015		2016	
recreatief	156.000	35%	170.305	34%	182.252	38%
doelgroepen	96.000	22%	119.556	24%	117.253	24%
schoolzwemmen	31.000	7%	43.765	9%	36.536	8%
verenigingen	162.000	36%	162.979	33%	143.693	30%
	445.000	100%	496.605	100%	479.734	100%

Bezettingspercentages binnensport per locatie

	2014	2015	2016
Beijneshal	72%	64%	73%
Kennemer sportcenter	65%	81%	68%
Spaarnahal	51%	65%	73%
PNH Hal	34%	45%	42%
Gymnastieklokalen	43%	55%	54%

Toelichting bij de cijfers

Vooruitzichten

Begin 2017 krijgen we duidelijkheid over het verlengen van de overeenkomst met de gemeente Haarlem na 2018. Dat betekent dat er in 2017 gewerkt zal worden aan het opnieuw maken van afspraken over het beheren en exploiteren van de voorzieningen. Een en ander zal contractueel worden vastgelegd.

In 2017 zal de nieuwe bedrijfsleider zwembaden de ingezette koers continueren.

De huidige bedrijfsleider buitensport gaat per maart 2017 met pensioen. Hiervoor komt een vervanger vanuit de eigen organisatie die opgeleid zal worden tot volwaardig bedrijfsleider. Het jaar 2017 zal voor de buitensport in het teken staan van verbeteren op gebied van financieel inzicht, strategisch personeelsbeleid en het vastleggen en verbeteren van processen.

Ontwikkeling bedrijfsresultaat

Het bedrijfsresultaat van SRO Kennemerland B.V. komt uit op € 3.645 voor vennootschapsbelasting, € 85.220 na vennootschapsbelasting. Het resultaat van SRO Kennemerland B.V. ligt in 2016 enigszins hoger dan in 2015. (toen bedroeg het resultaat € 12.458 nadelig).

Met ingang van 2016 is SRO vennootschapsbelastingplichtig geworden en heeft met ingang van het boekjaar actieve belastinglatenties opgenomen. Deze belastinglatenties zijn verwerkt via het resultaat en heeft per saldo geleid tot een bate van ruim € 81.354. De belastinglatenties zijn ontstaan doordat de fiscale boekwaarde hoger is dan de bedrijfseconomische boekwaarden. Deze voordelen zijn eenmalig verwerkt in het resultaat.

De kasstroom is licht toegenomen, de verwachting is dat liquiditeitspositie de komende jaren onveranderd goed blijft. Vanuit dien hoofde is de verwachte financieringsbehoefte beperkt tot nihil. Overige ken- en meetgetallen zijn opgenomen in de geconsolideerde rapportage.

Amersfoort, 7 april 2017

M.J. van Vilsteren
Directeur Operations

M.C. Bloemsma
Financieel Directeur

JAARREKENING

Balans per 31 december 2016

Winst-en-verliesrekening over 2016

Kasstroomoverzicht 2016

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de balans per 31 december 2016

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2016

Overige toelichtingen

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(voor winstbestemming)

		31 december 2016	31 december 2015
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	(1)	1.657	1.997
Financiële vaste activa	(2)	121	-
		<u>1.778</u>	<u>1.997</u>
Vlottende activa			
Onderhanden projecten	(3)	515	128
Vorderingen	(4)	3.057	3.326
Liquide middelen	(5)	19	13
		<u>3.591</u>	<u>3.467</u>
		<u>5.369</u>	<u>5.464</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal	(6)	18	18
Agio		1.961	1.961
Overige reserves		-123	-111
Onverdeelde winst		85	-12
		<u>1.941</u>	<u>1.856</u>
Voorzieningen	(7)	1.584	1.703
Kortlopende schulden	(8)	1.844	1.905
		<u>5.369</u>	<u>5.464</u>

2 WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2016

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
Netto-omzet	(9)	7.212	6.008
Wijzigingen in voorraden en onderhanden projecten		94	-39
Overige bedrijfsopbrengsten	(10)	<u>4.601</u>	<u>4.685</u>
Som van de bedrijfsopbrengsten		11.907	10.654
Kosten			
Kosten projecten		1.816	708
Kosten exploitatie en andere externe kosten	(11)	4.416	4.622
Personeelskosten	(12)	3.943	3.852
Afschrijvingen		479	266
Algemene Beheerskosten		<u>1.255</u>	<u>1.239</u>
Som van de bedrijfskosten		<u>11.909</u>	<u>10.687</u>
Bedrijfsresultaat		-2	-33
Financiële baten en lasten		6	21
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening *	(13)	<u>-</u>	<u>-</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen		4	-12
Belastinglatentie	(14)	<u>81</u>	<u>-</u>
Resultaat na belastingen		<u><u>85</u></u>	<u><u>-12</u></u>

* SRO Kennemerland B.V. is vanaf boekjaar 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

3 KASSTROOMOVERZICHT 2016

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-2	-33
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	479	266
Mutatie voorzieningen	-119	-1.216
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie onderhanden projecten	-386	-84
Mutatie vorderingen	269	1.049
Mutatie kortlopende schulden	-61	303
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	180	285
Rentebaten	6	20
Buitengewone baten	81	-
	87	20
Kasstroom uit operationele activiteiten	267	305
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-143	-312
Desinvesteringen materiële vaste activa	3	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-140	-312
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename overige vorderingen	-121	-
Netto kasstroom	6	-7

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Oprichting en activiteiten

SRO Kennemerland B.V. (geregistreerd onder KvK-nummer 32129705), statutair gevestigd te Amersfoort, heeft tot doel het verrichten van werkzaamheden, verlenen van diensten en adviezen, beheren en exploiteren van voorzieningen voor sport, onderwijs en welzijn.

De vennootschap is opgericht op 2 januari 2008 en beheert en exploiteert voorzieningen in de Gemeente Haarlem.

Vestigingsadres

SRO Kennemerland B.V. (geregistreerd onder KvK-nummer 32129705) is feitelijk gevestigd op Soesterweg 556 te Amersfoort.

Groepsverhoudingen

SRO Kennemerland B.V. is een 100% dochteronderneming van NV Sport, Recreatie en Onderwijsvoorzieningen (SRO) te Amersfoort, hierna te noemen NV SRO. De financiële gegevens van SRO Kennemerland B.V. zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van NV SRO.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn daar waar nodig aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Pensioenen

Pensioenverplichtingen

De gehanteerde pensioenregelingen van de vennootschap en haar geconsolideerde maatschappijen zijn toegezegde pensioenregelingen die zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenlasten en -verplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Onder een toegezegde pensioenregeling wordt verstaan een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. De pensioenregeling bij het ABP / Pensioenfonds Recreatie is een middelloonregeling.

Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De kosten voor indexaties zijn verdisconteerd in de jaarlijkse premie.

Ultimo 2016 waren er voor de groep geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de prijzen. Wanneer de beleidsdekkingsgraad lager is dan 110% vindt er geen indexatie plaats. De beleidsdekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2016 is 91,7%. Zolang de beleidsdekkingsgraad lager is dan 110% worden de pensioenen van de werknemers niet geïndexeerd, tussen de 110 - 125% vindt een gedeeltelijke indexering van de pensioenen plaats. Vanaf een beleidsdekkingsgraad van 125% is volledige indexatie mogelijk (en vindt eventueel een na-indexatie plaats).

Oordelen en schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen vermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering van het eigen vermogen gebracht als onderdeel van de winstverdeling.

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder de schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs) verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur rekening houdend met de restwaarde. In de waardering zijn geen herstelkosten begrepen.

Financiële vaste activa

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst- en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de winst die aan dat deel van het project waarvoor prestaties zijn verricht is toe te rekenen ('percentage of completion'- methode), indien deze winst op verantwoorde wijze bepaald kan worden, en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Als de winst niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, wordt de winst geheel verantwoord in het boekjaar waarin het project wordt opgeleverd respectievelijk voltooid ('percentage of completion with zero profit'- methode).

De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten. De mate waarin de prestaties zijn verricht is bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Onderhanden projecten waarvan het saldo een debetstand vertoont, worden gepresenteerd onder de vlottende activa. Onderhanden projecten waarvan het saldo een creditstand vertoont, worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en er zijn geen vreemde valuta aanwezig.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige voorzieningen

Groot onderhoud gebouwen

De voorzieningen voor groot onderhoud zijn opgenomen op basis van conditie gestuurd onderhoud volgens de NEN 2767. Om de fluctuerende uitgaven te egaliseren wordt jaarlijks een vast bedrag toegevoegd aan de voorziening. De jaarlijkse uitgaven voor het verrichte groot onderhoud worden onttrokken aan de voorziening.

Personeelsregelingen

De voorziening personeelsregelingen is gevormd in verband met jubileumaanspraken voortkomend uit de CAO-afspraken, aanspraken uit spaarovereenkomsten en aanspraken van oud-medewerkers.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Netto-omzet

Algemeen

Onder netto omzet wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Verkoop van goederen

Opbrengst uit verkoop van goederen wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt als alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's met betrekking tot de goederen die zijn overgedragen aan de koper, mits het bedrag van de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden bepaald en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is.

Verlenen van diensten

Indien het resultaat van een transactie aangaande het verlenen van een dienst betrouwbaar kan worden geschat en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is, wordt de opbrengst met betrekking tot die dienst verwerkt naar rato van de verrichte prestaties.

Kosten algemeen

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Software wordt in het jaar van aanschaf ten laste van het resultaat gebracht.

Financiële baten en lasten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

Buitengewone baten en lasten

Onder buitengewone baten en lasten worden verstaan baten en lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die duidelijk te onderscheiden zijn van de activiteiten in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening en derhalve naar verwachting zelden zullen voorkomen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de kortlopende schulden aan kredietinstellingen.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
1. Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	660	898
Andere vaste bedrijfsmiddelen	998	1.099
	<u>1.658</u>	<u>1.997</u>

	<u>Bedrijfs- gebouwen en -terreinen</u>	<u>Andere vaste bedrijfs- middelen</u>	<u>Totaal</u>
<i>Boekwaarde per 1 januari 2016</i>			
Aanschaffingswaarde	1.183	2.984	4.167
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-285	-1.885	-2.170
	<u>898</u>	<u>1.099</u>	<u>1.997</u>
<i>Mutaties</i>			
Investerings	9	134	143
Desinvesteringen	-	-26	-26
Afschrijving desinvesteringen	-	22	22
Afschrijvingen	-246	-232	-478
	<u>-237</u>	<u>-102</u>	<u>-339</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2016</i>			
Aanschaffingswaarde	1.192	3.092	4.285
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-532	-2.095	-2.627
	<u>660</u>	<u>997</u>	<u>1.658</u>

Onder de investeringen zijn opgenomen de investeringen in vaste bedrijfsmiddelen, sport- en spelmateriaal en investeringen aan binnensport accommodaties.

Afschrijvingspercentages

	<i>%</i>
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	5
Andere vaste bedrijfsmiddelen	20-33,33

Op bedrijfsterreinen wordt niet afgeschreven.

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
2. Financiële vaste activa		
Overige vorderingen	<u>121</u>	<u>-</u>

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<i>Latente belastingvordering</i>		
Stand per 1 januari	81	-
Mutatie belastinglatentie	40	-
Stand per 31 december	<u>121</u>	<u>-</u>

3. Onderhanden projecten

Onder deze post zijn opgenomen de projecten in opdracht van derden. De projecten waarvan de gefactureerde termijnen de waarde van het verrichte werk overtreffen zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Projectkosten	2.280	1.995
Gedeclareerde termijnen	-2.395	-2.257
Projectvoorzieningen	-49	-69
	<u>-164</u>	<u>-331</u>
Projecten in uitvoering waarvan de geactiveerde kosten hoger zijn dan de gedeclareerde termijnen	515	128
Projecten in uitvoering waarvan de gedeclareerde termijnen hoger zijn dan de geactiveerde kosten	-679	-459
	<u>-164</u>	<u>-331</u>

De winst van de onderhanden projecten is volgens de 'percentage of completion methode' verantwoord. Voor het bepalen van het percentage gereedheid is uitgegaan van de gerealiseerde kosten.

4. Vorderingen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Een specificatie van de vorderingen volgt hieronder:		
Handelsdebiteuren	263	232
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.227	2.896
Vorderingen op aandeelhouder Gemeente Haarlem	562	136
Overlopende activa	5	62
	<u>3.057</u>	<u>3.326</u>

Handelsdebiteuren

Debiteuren	306	301
Voorziening dubieuze debiteuren	-43	-69
	<u>263</u>	<u>232</u>

Vorderingen op groepsmaatschappijen

NV SRO	<u>2.227</u>	<u>2.897</u>
--------	--------------	--------------

De vorderingen op groepsmaatschappijen betreft de onderlinge rekening courant verhoudingen.

5. Liquide middelen

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

6. Eigen vermogen

	<u>Geplaatst kapitaal</u>	<u>Agio</u>	<u>Overige reserves</u>	<u>Onverdeelde winst</u>	<u>Totaal</u>
Stand per 1 januari 2016	18	1.961	-111	-12	1.856
Onverdeeld resultaat boekjaar	-	-	-	85	85
Verdeeld resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-12	12	-
Stand per 31 december 2016	<u>18</u>	<u>1.961</u>	<u>-123</u>	<u>85</u>	<u>1.941</u>

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Geplaatst kapitaal		
Geplaatst en volgestort zijn 18.000 gewone aandelen nominaal € 1,00	18	18
Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000.		

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-111	-185
Resultaatbestemming voorgaand boekjaar	-12	74
Stand per 31 december	<u>-123</u>	<u>-111</u>

7. Voorzieningen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Overige voorzieningen		
Groot onderhoud gebouwen	1.550	1.688
Personeelsregelingen	34	15
	<u>1.584</u>	<u>1.703</u>

	<u>Stand per 1 januari 2016</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Stand per 31 december 2016</u>
Groot onderhoud gebouwen	1.688	1.071	-1.209	1.550
Personeelsregelingen	15	20	-	34
	<u>1.703</u>	<u>1.091</u>	<u>-1.209</u>	<u>1.584</u>

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
8. Kortlopende schulden		
Onderhanden projecten	679	459
Vooruitontvangen bedragen	129	150
Crediteuren	126	376
Vennootschapsbelasting	39	-
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	174	223
Schulden terzake van pensioenen	30	33
Overige schulden en overlopende passiva	667	664
	<u>1.844</u>	<u>1.905</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Vakantiegeld en -dagen	216	235
Overlopende passiva	451	428
	<u>667</u>	<u>663</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN ACTIVA**Voorwaardelijke verplichtingen***Fiscale eenheid*

De vennootschap maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting van NV SRO. Op grond daarvan is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

Onderhoudsvoorzieningen

Met de Gemeente Haarlem vindt overleg plaats over de toereikendheid van de onderhoudsvoorzieningen na 2018. Financiële risico's zijn momenteel niet te kwantificeren.

6 TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2016

9. Netto-omzet

Onder de netto omzet worden verantwoord: de huur- en pacht opbrengsten, opbrengsten zwemactiviteiten, de in het boekjaar gemaakte kosten van projecten en deel van de winst, en overige inkomsten. De netto-omzet is in 2016 ten opzichte van 2015 met 20,0% gestegen.

10. Overige bedrijfsopbrengsten

De ontvangen exploitatiebijdragen van de gemeente Haarlem worden hier verantwoord.

11. Kosten exploitatie en andere externe kosten

Hier worden de kosten verantwoord van de uitbestede werkzaamheden zoals: huren, energie, inkoop materialen, verzekeringen, belastingen en heffingen.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
12. Personeelskosten		
Lonen en salarissen	2.733	2.915
Sociale lasten	262	251
Pensioenlasten	280	310
Overige personeelskosten	668	376
	<u>3.943</u>	<u>3.852</u>

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

In het verslagjaar werden geen vergoedingen toegekend aan bestuurders en aan commissarissen. Gedurende het verslagjaar zijn geen voorschotten en kredieten verstrekt, noch zijn enige verplichtingen aangegaan.

Personeelsleden

Bij de vennootschap waren in 2016 gemiddeld 65,87 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2015: 71,81).

13. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening *

Buitengewoon resultaat

14. Belastinglatentie

Belastinglatentie	<u>81</u>	<u>0</u>
-------------------	-----------	----------

SRO is met ingang van 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De bedrijfseconomische en fiscale boekwaarde wijken af van elkaar. Onder deze post wordt de vorming van de actieve belastinglatentie verantwoord.

7 OVERIGE TOELICHTING

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden welke hieronder vermeld moeten worden.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2015

De jaarrekening 2015 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 12 mei 2016. De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Bestemming van de winst 2016

De directie stelt voor om de winst over 2016 als volgt te bestemmen:

	<u>2016</u>
Resultaat na belastingen	85
Toevoeging overige reserves	<u>85</u>

Aan de aandeelhouders wordt voorgesteld om de winst over 2016 ad € 85.220 geen dividend uit te keren. Dit voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening. In afwachting van de goedkeuring van dit voorstel door de algemene vergadering is dit voorstel nog niet in de jaarrekening verwerkt maar opgenomen onder de post onverdeelde winst.

Personeelsleden

Bij de vennootschap waren in 2016 gemiddeld 65,87 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2015: 71,81).

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

1 Statutaire regeling winstbestemming

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 20 van de statuten. Daarin wordt bepaald dat de winst, zoals die blijkt uit de vastgestelde winst-en-verliesrekening, geheel ter beschikking staat van de aandeelhouders.

2 Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2015

De jaarrekening 2015 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 12 mei 2016. De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

3 Voorstel bestemming resultaat 2016

De directie stelt voor om de winst over 2016 als volgt te bestemmen:

	<u>2016</u>
Resultaat na belastingen	<u>85</u>
Toevoeging overige reserves	<u><u>85</u></u>

Aan de aandeelhouders wordt voorgesteld om de winst over 2016 ad € 85.220 geen dividend uit te keren. Dit voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening. In afwachting van de goedkeuring van dit voorstel door de algemene vergadering is dit voorstel nog niet in de jaarrekening verwerkt maar opgenomen onder de post onverdeelde winst.

4 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT